

Nr 178.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående anvisande av medel till byggande av skogsvägar m. m.: given Stockholms slott den 6 mars 1942.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Under Hans Maj:ts
Min allernådigste Konungs och Herres sjukdom,
enligt Dess nådiga beslut:

GUSTAF ADOLF.

A. Pehrsson-Bramstorp.

Utdrag av protokollet över jordbruksärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 6 mars 1942.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena GÜNTHER, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WESTMAN, WIGFORSS, MÖLLER, SKÖLD, ERIKSSON BERGQUIST, BAGGE, ANDERSSON, DOMÖ, ROSANDER, EWERLÖF.

Efter gemensam beredning med chefen för finansdepartementet och föredraganden i bränsleärenden, statsrådet Domö, anför chefen för jordbruksdepartementet, statsrådet Pehrsson-Bramstorp:

I årets statsverksproposition (nionde huvudtiteln, punkt 191, och kapitalbudgeten, bil. 7, punkt 22) har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att, i avbidan på särskild proposition i ämnet, för budgetåret 1942/43 beräkna dels under nionde huvudtiteln ett reservationsanslag av 1,500,000 kronor till Skogsvård m. m.: Väg- och flottledsbyggnader å skogar i enskild ägo, dels ock å kapitalbudgeten under Statens utlåningsfonder ett reservationsanslag av 1,000,000 kronor till Skogsväglånefonden. Jag torde nu få ånyo anmäla dessa frågor för Kungl. Maj:t.

1933 års riksdag anvisade för budgetåret 1933/34 under utgifter för kapitalökning, fonden för förlag till statsverket, ett reservationsanslag av 500,000 kronor att utgå såsom statsbidrag till vissa väg- och flottledsbyggnader å skogar i enskild ägo. För budgetåren 1934/35 och 1938/39—1940/41 ha sedermera för ändamålet anvisats anslag av respektive 500,000, 350,000, 100,000 och 1,000,000 kronor. Å tilläggsstat I till riksstaten för innevarande budgetår har slutligen upptagits ett anslag av 2,800,000 kronor (prop. nr 312; r.skr. nr 474).

Vid 1941 års riksdag (prop. nr 186; r.skr. nr 268) beslöts inrättande av skogsväglånefonden, varifrån lån må beviljas för utförande av vägbyggnader å skog i enskild ägo. För ändamålet anvisades för budgetåret 1941/42 i samband med fondens inrättande ett reservationsanslag av 900,000 kronor. Sedermera ha å tilläggsstat I till riksstaten för sagda budgetår anvisats ytterligare 300,000 kronor till fonden (prop.nr 312; r.skr. nr 474).

Bestämmelserna rörande dispositionen av omförmälda bidragsanslag finnas upptagna dels i kungörelsen den 16 september 1933 (nr 549) angående statsbidrag till vissa väg- och flottledsbyggnader å skogar i enskild ägo med däri genom kungörelserna nr 349/1938, 187/1941 och 493/1941 gjorda ändringar, dels ock i cirkulär den 16 september 1933 (nr 550) med däri genom cirkulär nr 188/1941 vidtagen ändring. Enligt dessa bestämmelser må från anslaget anvisas dels statsbidrag för utförande av väg- och flottledsbyggnad, dels statsbidrag för uppförande av skogshärbäрге eller annan liknande förläggning, dels ock särskilt förvaltningsbidrag.

Bestämmelserna angående lån från skogsväglånefonden äro meddelade i kungörelse den 6 juni 1941 (nr 492).

I skrivelse den 26 februari 1942, varöver statskontoret den 4 mars 1942 avgivit infordrat utlåtande, har *skogsstyrelsen* gjort framställning om anvisande för budgetåret 1942/43 av ett reservationsanslag å 3,000,000 kronor till bidrag till väg- och flottledsbyggnader å skogar i enskild ägo. Tillika har styrelsen hemställt, att av ifrågavarande anslag måtte till styrelsens förfogande ställas *dels* under löpande budgetår ett belopp av intill 8,000 kronor, *dels ock* under nästa budgetår ett belopp av intill 25,000 kronor, vilka belopp vore avsedda att, på de villkor Kungl. Maj:t meddelade, användas för fortbildningskurser i skogsvägbyggnad och till konsulentverksamhet i huvudsaklig överensstämmelse med i förenämnda skrivelse uppdragna riktlinjer. Skogsstyrelsen har slutligen meddelat, att det syntes styrelsen sannolikt att det belopp av 1,200,000 kronor, som nu funnes disponibelt för utlämnande av lån ur skogsväglånefonden, komme att förslå för tillgodoseende av väntade låneansökningar under såväl återstoden av innevarande budgetår som under nästkommande budgetår. Någon ytterligare medelsanvisning till fonden vore sålunda enligt styrelsens mening icke behöflig för närvarande.

Till grund för förslaget om medelsanvisning till bidrag till väg- och flottledsbyggnader å skogar i enskild ägo ligger en av skogsstyrelsen verkställd närmare undersökning i ämnet. Styrelsen har rörande detta spörsmål anfört i huvudsak följande.

Bland de faktorer, som särskilt påverka skogsvägbyggnadsverksamheten och anslagsavvägningen till denna, är bidragsprocentens storlek. Enligt nu gällande bestämmelser i detta avseende kan statsbidrag beviljas till 25 procent av den godkända kostnaden för företaget, dock att Kungl. Maj:t kan, då särskilda skäl därtill äro, medgiva statsbidrag till högst 50 procent av nämnda kostnad. För en effektiv, rättvis och enhetlig tillämpning av dessa bestämmelser utarbetade skogsstyrelsen under hösten 1941 en promemoria med, bland annat, vissa grunder för beräkning av bidragsprocenten i olika fall, vilken promemoria tillställdes samtliga skogsvårdsstyrelser ävensom skogssällskapet. Utan att förbise bidragens stimulerande betydelse har styrelsen med de i promemorian angivna riktlinjerna velat uppnå en sådan fördelning av de tillgängliga anslagsmedlen, att största möjliga väglängd, lämpligt fördelad på skogar under olika ägaregrupper, skulle komma till utförande. Därvid har styrelsen utgått från den uppfattningen, att delägarna i vägföretag, vilka kunna förväntas vara av mycket stor omedelbar lönsamhet, böra ha så stort eget intresse av att vägen kommer till stånd, att de kunna åtnöjas med ett lägre statsbidrag eller enbart med statslån, medan företag, där den omedelbara nyttan är mindre framträdande eller delägarnas ekonomi o. d. det påkallar, behöva ett högre statsbidrag för att bli utförda. Till vägföretag, som speciellt tjäna bränsleförsörjningen, få betydelse som utfartsväg för avsides belägna boningsplatser eller äro ägnade att motverka arbetslöshet, har särskilt förhöjt bidrag ansetts böra utgå.

Den undersökning av medelsbehovet, som nu verkställts, har utgått från att de i promemorian uppdragna riktlinjerna för bidragens beräkning skola tillämpas. Därjämte har förutsatts, att läget på arbetsmarknaden icke kommer att undergå någon nämnvärd förändring i ena eller andra riktningen samt att bränsleförsörjningsläget under den period, undersökningen avser, kommer att i samma utsträckning som för närvarande motivera utbyggandet av ett skogsvägnät, genom vilket befintliga vedbränslereserver kunna nyttiggöras.

Med angivna förutsättningar ha skogsvårdsstyrelserna och skogssällskapet gjort beräkningar av medelsbehoven för respektive verksamhetsområden. En sammanställning av dessa beräkningar visar, att den 31 januari 1942 föreläge hos de bidragsbeviljande myndigheterna ansökningar, vilka uppfyllde kraven för erhållande av bidrag men ännu ej erhållit sådana, till ett sammanlagt belopp av 2,379,000 kronor. Motsvarande belopp för de ansökningar, som beräknas inkomma under återstående del av budgetåret 1941/42, utgör 1,629,000 kronor eller tillsammans med nyssnämnda balans av bidragsansökningar 4,008,000 kronor. Inklusive förvaltningsbidrag torde häremot svara ett anslagsbehov av i runt tal 4,500,000 kronor. Emellertid torde man för större delen av de ansökningar, som inkomma efter den 31 januari 1942, böra räkna med, att handläggningen ej hinner slutföras, så att bidrag kan äskas under innevarande budgetår. Skogsstyrelsen anser sig därför kunna utgå från att å skogsvägbyggnadsanslaget för närvarande tillgängliga medel skola förslå för tillgodoseende av bidragsbehovet under återstående del av löpande budgetår.

Vid ingången av budgetåret 1942/43 skulle härigenom föreligga en balans av under behandling varande bidragsansökningar, som inklusive erforderligt förvaltningsbidrag torde belöpa å 1,540,000 kronor. Under sagda budgetår kommer tydligen anslaget att anlitas för tillgodoseende av dels sistberörda och dels under budgetåret inkommande ansökningar. Skogsvårdsstyrelsernas och skogssällskapets beräkningar av de belopp, som under budgetåret behöva tagas i anspråk vid beviljande av ansökningar av senast omförmålt slag, sluta på 2,410,000 kronor, vilket inklusive erforderligt bidrag till verksamhetens administration torde innebära ett anslagsbehov av 2,760,000 kronor. Den verkställda utredningen ger alltså vid handen, att — under tidigare nämnda förutsättningar — medelsbehovet för budgetåret 1942/43 å anslaget till väg- och flottledsbyggnader å skogar i enskild ägo utgör ($1,540,000 + 2,760,000 =$) 4,300,000 kronor.

De motiv, som tala för ett upprätthållande av skogsvägbyggnadsverksamheten i största möjliga omfattning, ha redan ingående behandlats av 1936 års skogsutredning i dess skrivelse till Kungl. Maj:t den 12 juli 1941. Skogsstyrelsen vill därför nu inskränka sig till att i korthet framhålla ett av de i rådande tidsläge viktigaste skälen, nämligen skogsvägarnas betydelse för bränsleförsörjningen. De av den extraordinära vedanskaffningen förorsakade skogliga transportproblemen skärpas efter hand som krisen förlänges. För att komma till rätta därmed synas i huvudsak två möjligheter stå till buds. En är att — med bortseende från kostnadsfrågan — övergå till att inom välbelägna områden utnyttja även en stor del av de till industri-sortiment dugliga virkesdimensionerna som ved. Såväl skogligt sett som med tanke på skogsindustriens framtida råvaruförsörjning bör man enligt styrelsens mening ej i större utsträckning förfara på dylikt sätt utan i stället inrikta sig på en förbättring av vägnätet i våra skogar. Härigenom uppnås ej blott det för ögonblicket viktigaste målet, nämligen att skaffa transportmöjligheter för erforderliga mängder ved och att hålla bränslepriserna på skälig nivå, utan detta är samtidigt en åtgärd av varaktig nytta för skogsbruket.

Ehuru skogsvårdsstyrelsernas beräkningar av medelsbehoven äro för-siktigt gjorda, kan det tänkas, att handläggningen av bidragsansökningarna i den takt, som vissa av skogsvårdsstyrelserna förutsatt, kommer att möta vissa svårigheter. Då därjämte det statsfinansiella läget torde nödvändiggöra en möjligast försiktig beräkning av anslagsbehoven, föreslår styrelsen, att skogsvägbyggnadsanslaget upptages med ett i förhållande till förestående medelsberäkning något reducerat belopp eller 3,000,000 kronor. Härvid förutsättes emellertid att, därest det senare skulle visa sig att verkliga medelsbehovet för budgetåret 1942/43 kommer att överstiga detta belopp, skogsstyrelsen får återkomma till denna anslagsfråga med framställning om att å tilläggsstat äskas det ytterligare belopp, som kan finnas erforderligt.

Skogsstyrelsen har härefter framhållit, att de lämnade uppgifterna rörande inneliggande och väntade ansökningar om bidrag från skogsvägbyggnadsanslaget visade, att intresset för hithörande arbeten vore stort och att skogsvårdsstyrelsernas arbete på detta område blivit omfattande. Då det därjämte vore av synnerlig vikt — icke minst ur statsekonomisk synpunkt — att vägföretagen planlades så att de anslagna medlen komme till

sin mest effektiva användning, ställdes, anför styrelsen vidare, stora krav på kvalifikationerna hos den personal, som handlade vägförrättningar. Detta förhållande aktualiserade enligt styrelsens mening behovet av särskilda fortbildningskurser i skogsvägbyggnad. Styrelsen yttrar härom:

Som förrättningsmän vid planläggning av skogsvägbyggnadsföretag anlitas nästan uteslutande hos skogsvårdsstyrelserna anställda tjänstemän med högre skoglig utbildning. I den mån vägbyggnadsverksamheten utvidgats ha på sina håll vissa mindre krävande detaljer i planlägningsarbetet överlåtit på annan personal, t. ex. länsskogvaktare, vägmästare och schaktmästare. Det kan förväntas, att utvecklingen inom län med mera omfattande verksamhet på detta område i allt större utsträckning kommer att gå i denna riktning.

Skogstjänstemännen ha vid sina respektive utbildningsanstalter åtnjutit undervisning i skogsvägbyggnad. På grund av denna vägbyggnadsverksamhets hittills förhållandevis ringa omfattning torde emellertid vederbörande endast i rätt begränsad mån haft tillfälle att i praktiken syssla härmed. Beaktas vidare de senaste framstegen inom vägbyggnadstekniken, de många nya synpunkter, som numera läggas på skogsvägfrågorna och de svårigheter av administrativ och rättslig art, som möta förrättningsmännen vid större företag med många delägare, framstår klart behovet av särskilda fortbildningskurser, behandlande skogsvägbyggnad och därmed sammanhängande frågor.

Skogsstyrelsen är icke beredd att vid detta tillfälle framlägga någon fullständig plan för en sådan kursverksamhet men vill dock beträffande densamma framhålla följande. Huvudvikten bör läggas på de praktiska problem av teknisk och ekonomisk art, som möta vid vägföretags planläggning; i detta avseende torde kurserna komma att avvika något från den vägkurs, som i försökssyfte hölls med statsbidrag vid skogshögskolan i maj 1941. Större delen av tiden synes alltså böra ägnas åt demonstrationer ute på marken av olika vägtyper, vägarbeten m. m. Föreläsningarna böra i huvudsak behandla sådana problem som båtnadsberäkningar, kostnadsfördelningar mellan vägintrössenter, administrativa bestämmelser o. d. Då — som förut antytts — vissa delar av planlägningsarbetena överlåtas på biträden med lägre utbildning, kan övervägas anordnande av särskilda, för denna personalkategori avsedda kurser med en något annan prägel än nu nämnts. Även bör undersökas, om ej med hänsyn till växlande lokala förhållanden kurserna böra förläggas till olika delar av landet.

Den här skisserade kursverksamheten skulle givetvis i första rummet avse fortbildning av tjänstemän hos skogsvårdsstyrelserna. Skogsstyrelsen förutsätter dock, att även andra med motsvarande utbildning skola kunna beredas plats vid kurserna. Förutom personal vid domänverket och de allmänna skogsförvaltningarna kunna därvid ifrågakomma tjänstemän hos skogsägareföreningar och större enskilda skogsförvaltningar.

Skogsstyrelsen anser, att anordnandet av fortbildningskurser på detta område är en nödvändig förutsättning för att skogsvägbyggnadsverksamheten skall kunna bedrivas i önskvärd omfattning, rationellt och med effektivt utnyttjande av anslagna statsmedel. Det synes styrelsen därför motiverat, att kostnaderna för kursverksamheten bestridas av statsmedel, lämpli-

gen genom att en mindre del av skogsvägbyggnadsanslaget ställes till skogsstyrelsens förfogande att, på de villkor Kungl. Maj:t meddelar, användas för berörda ändamål.

I föreliggande framställning har skogsstyrelsen även till behandling upptagit frågan om bedrivande av viss konsulentverksamhet på skogsvägbyggnadsområdet samt därvid uttalat, att en dylik verksamhet borde bli av stor betydelse för ett ändamålsenligt utnyttjande av anslagen för utbyggnad av skogsvägnätet. Beträffande nu angivna fråga har styrelsen i övrigt anfört följande.

Styrelsen har — bland annat på grund av erfarenheter från granskningen av bidragsframställningar — funnit, att rådgivning åt skogsvårdsstyrelserna i tekniska, ekonomiska och administrativa frågor i samband med skogsvägbyggnadsverksamheten skulle vara av värde. Enligt gällande instruktion åligger det vidare skogsstyrelsen att utöva tillsyn över användningen av de medel, som för skogsbrukets stödjande stå till skogsvårdsstyrelsernas förfogande. Med den stora omfattning, understödsverksamheten på ifrågasatt område fått, anser sig skogsstyrelsen nu böra vidtaga åtgärder för en övervakning av de till vägbyggnader anslagna medlens användning. En sådan tillsyn kan emellertid icke ske effektivt enbart genom granskning å rummet utan måste kompletteras genom besök å platsen. I detta sammanhang kan erinras om den kontroll, som på sin tid av särskilda sakkunniga verkställdes rörande de statsunderstödda skogsdikningarna. Sagda kontroll hade karaktären av en efterhandsundersökning; den här förordade tillsynen å vägbyggnadsverksamheten bör lämpligen taga form av en fortlöpande övervakning, kombinerad med rådgivning i hithörande frågor. Efter övervägande har styrelsen kommit till den uppfattningen, att denna uppgift bäst skulle lösas av en för ändamålet särskilt anställd tjänsteman, här förslagsvis kallad skogsväggkonsulent.

Många betydelsefulla arbetsuppgifter komma att åvila en sådan konsulent. Han skall med uppmärksamhet följa utvecklingen inom såväl den allmänna som den skogliga vägbyggnadsverksamheten och på olika sätt till förrättningsmännen förmedla nya rön och erfarenheter. De råd och anvisningar i vägtekniska, ekonomiska och administrativa frågor, som han sålunda blir i tillfälle att lämna, torde bli en värdefull komplettering till de tidigare behandlade fortbildningskurserna. De ifrågasatta vägkurserna för skogvaktare och jämställda böra kunna ledas av konsulenten. Ävägabringande av enhetlighet i vägplanernas utförande, särskilt i avseende på beräkningen av kostnaderna och bidragsbeloppen samt förenkling av förrättningsförfarandet genom standardisering av formulär o. d. är en annan uppgift. Generalplaner för utbyggande av skogsvägnätet inom län eller andra områden utgöra en viktig förutsättning för ett rationellt användande av anslagsmedlen. Konsulentens rådgivning vid upprättandet av sådana planer bör bli värdefull. Då väggkonsulenten under sina resor får tillfälle att följa skogsvårdsstyrelsernas handläggning av vägföretagen, blir han därigenom särskilt skickad att handhava beredningen av skogsväggärenden inom skogsstyrelsen.

Det mindre belopp från skogsvägbyggnadsanslaget, som enligt skogsstyrelsens förslag skulle användas för kurs- och konsulentverksamhet,

torde visa sig vara väl använda pengar. I första hand tjänar det statens syften genom att befrämja bästa möjliga användning av de till bidrag och lån anslagna medlen. Verksamheten bör jämväl bli till gagn för de enskilda skogsägarna, ty nyttan av ett skogsvägnät och kostnaderna för dess byggande och vidmakthållande äro intimt beroende av, huru planläggningen verkställts.

Vad angår den beräkning av kostnaderna för ifrågavarande kurs- och konsulentverksamhet, som verkställts inom skogsstyrelsen, anföres i styrelsens skrivelse följande.

Då det är önskvärt, att här föreslagna åtgärder vidtagas i god tid före sommaren, under vilken planlägningsarbetena få sin största omfattning, böra redan innevarande budgetår medel ställas till förfogande härför. Att närmare angiva storleken av det erforderliga beloppet är givetvis svårt, då verksamheten till en början torde få försökskaraktär. I fråga om kostnaderna för fortbildningskurserna finnes viss erfarenhet från 1941 års skogsväggkurs. Vid beräkning av kostnaderna för väggkonsulenten har styrelsen, på grund av de skiftande och krävande arbetsuppgifter, som komma att åvila honom, ansett sig böra räkna med ett månadsarvode av cirka 900 kronor. Resekostnaderna för konsulenten bli förhållandevis höga. Med dessa förutsättningar verkställda överslagsberäkningar giva vid handen, att ifrågavarande kostnader under innevarande budgetår icke behöva överskrida, för kursverksamheten 5,000 kronor och för konsulentverksamheten 3,000 kronor eller sammanlagt 8,000 kronor. Under budgetåret 1942/43 då verksamheten bör ha kommit i gång i full utsträckning, beräknas motsvarande belopp till cirka 9,000 respektive 16,000 kronor eller tillhopa 25,000 kronor.

Med hänsyn till att det kunde bli svårt att i förväg bedöma den lämpligaste avvägningen av kurs- och konsulentverksamheten och då verksamhetsgrenarna i viss mån kompletterade varandra, har skogsstyrelsen funnit det mest ändamålsenligt, att ett gemensamt belopp ställdes till förfogande för båda syftena. Härvid syntes emellertid Kungl. Maj:t böra bemyndigas att, efter förslag av styrelsen, fastställa regler för medlens användning och fördelning.

Statskontoret har icke haft något att erinra med avseende å det för skogsväggkonsulenten föreslagna årsarvodet, 10,800 kronor. I övrigt har statskontoret endast framhållit, att nämnde konsulent syntes böra hänföras till rese- och traktamentsklassen II C samt att kostnaderna för till konsulenten utgående arvode och reseersättningar enligt gällande budgettekniska regler syntes böra bestridas från skogsstyrelsens avlönings- respektive omkostnadsanslag.

Departementschefen.

Jag har tidigare i olika sammanhang framhållit, att en ändamålsenlig utvidgning av det skogliga vägnätet är av stor betydelse ur flera synpunkter. Genom en förbättring av de skogliga kommunikationerna skapas

sålunda ökade förutsättningar ej blott för en intensiv skogsvård utan även för ett mera likformigt och rationellt utnyttjande av skogstillgångarna och för en effektivisering av skogsbrandskyddet. Under nu rådande förhållanden är vidare tillkomsten av nya skogsvägar av alldeles särskild vikt för landets bränsleförsörjning, då en utbyggnad av vägnätet möjliggör nyttiggörandet av även mera avlägset liggande skogstillgångar. Det var också främst med hänsyn till skogsvägbyggandets betydelse för vedförsörjningen som statsmakterna under år 1941 lämnade avsevärt höjda anslag för understödjande av vägbyggnader å landets skogar. Under sagda år anvisades såsom framgår av vad förut anförts tillhopa 3,800,000 kronor att användas såsom statsbidrag för byggande av skogsvägar och tillhopa 1,200,000 kronor att utlämnas såsom lån för samma ändamål. Såsom skogsstyrelsen anført torde det såväl ur skogliga synpunkter som med tanke på skogsindustriens framtida råvaruförsörjning vara mindre välbetänkt att i större utsträckning utnyttja för industrien värdefullt virke såsom vedbränsle. I stället bör ett ytterligare utbyggande av skogsvägnätet eftersträvas. Fortfarande torde nämligen finnas stora avlägset liggande skogsområden, vilka efter en förbättring av kommunikationerna skulle kunna göras tillgängliga för erforderlig avverkning. Därest så sker minskas även nu föreliggande risker för en överavverkning i de ur transportsynpunkt bättre belägna skogarna.

Den ytterligare utbyggnad av det skogliga vägnätet, som jag sålunda ansett mig böra förorda, torde kräva medverkan från statens sida i betydande utsträckning. Skogsstyrelsen har uppskattat medelsbehovet för nästa budgetår under anslaget till väg- och flottledsbyggnader å skogar i enskild ägo till ej mindre än 3,000,000 kronor eller dubbelt så stort belopp som det i statsverkspropositionen för ändamålet beräknade. Något kapitaltillskott till skogsväglånefonden har däremot icke ansetts behöfligt för närvarande. Med hänsyn till de uppgifter skogsstyrelsen lämnat rörande redan inkomna och väntade bidragsansökningar finner jag mig icke böra framställa någon erinran mot storleken av ifrågavarande anslagsäskande. I det belopp å 3,000,000 kronor, som alltså för nästa budgetår torde böra anvisas å nionde huvudtiteln under rubriken Skogsvård m. m.: Väg- och flottledsbyggnader å skogar i enskild ägo, har på sätt jämväl tidigare skett inräknats erforderligt förvaltningsbidrag.

Den avsevärt ökade omfattning som statens understödsverksamhet på nu förevarande område under senare tid erhållit har föranlett skogsstyrelsen att framlägga förslag dels om anordnande genom statens försorg av särskilda fortbildningskurser i skogsvägbyggnad dels ock om igångsättande av viss konsulentverksamhet på området. Med hänsyn till att de personer — huvudsakligen hos skogsvårdsstyrelserna anställda befattningshavare — vilka vanligen anlitas för planläggning av ifrågavarande

vägföretag, hittills i allmänhet icke lära ha haft möjligheter att förvärva någon större erfarenhet i fråga om vägbyggnadsarbeten torde det vara i hög grad önskvärt, att de ifrågasatta fortbildningskurserna komma till stånd. Mot att kurserna ordnas i huvudsaklig överensstämmelse med vad skogsstyrelsen föreslagit har jag intet att erinra. Liksom kursverksamheten synes även den planerade konsulentverksamheten på skogsvägbyggnadsområdet — avseende förutom rådgivning i vägtekniska, ekonomiska och administrativa frågor jämväl en fortlöpande övervakning av de statsunderstödda vägföretagen — vara ägnad att befrämja en effektiv användning av de till bidrag och lån anvisade statsmedlen. I likhet med skogsstyrelsen finner jag det vara lämpligt, att för sistnämnda verksamhet anställs en särskild konsulent. Den rådgivande verksamhet som i enlighet med det sagda bör utövas av en dylik skogsväggkonsulent torde på ett gynnsamt sätt komplettera undervisningen vid fortbildningskurserna, vilka för övrigt i vissa fall böra kunna ledas av konsulenten.

Vad angår sättet för bestridande av kostnaderna för den av mig förordade kurs- och konsulentverksamheten vill jag med hänsyn till försökskaraktären hos ifrågavarande verksamhet förorda, att kostnaderna till en början bestridas från anslaget till väg- och flottledsbyggnader å skogar i enskild ägo. Sedan erfarenhet rörande behovet av verksamheten vunnits, torde, därest densamma befinner böra fortsättas, medel böra i anslutning till vad statskontoret anfört i vanlig ordning äskas å skogsstyrelsens stat. Styrelsens beräkning av kostnaderna för fortbildningskurserna till 5,000 kronor för löpande och till 9,000 kronor för nästa budgetår föranleder ingen erinran från min sida. Ej heller synes något vara att erinra mot den verkställda beräkningen av kostnaderna för väggkonsulentens verksamhet. För detta ändamål torde i enlighet härmed böra beräknas 3,000 kronor för innevarande och 16,000 kronor för nästkommande budgetår. Av skäl som skogsstyrelsen anfört finner jag det mest ändamålsenligt, att för vardera budgetåret ett gemensamt belopp från skogsvägbyggnadsanslaget ställes till förfogande för kurs- och konsulentverksamhet. För de båda budgetåren böra sålunda för ändamålet avses högst 8,000 kronor respektive högst 25,000 kronor. Det torde få ankomma på Kungl. Maj:t att efter förslag av skogsstyrelsen meddela erforderliga föreskrifter rörande fördelningen och dispositionen i övrigt av sagda belopp.

Under åberopande av det anförda hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Skogsvård m. m.: Väg- och flottledsbyggnader å skogar i enskild ägo* för budgetåret 1942/43 å driftbudgeten under nionde huvudtiteln anvisa ett *reservationsanslag* av
 kronor 3,000,000.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan lämnar Hans Maj:t Konungen bifall samt förordnar, att proposition i ämnet av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Benno Gårdsten.